

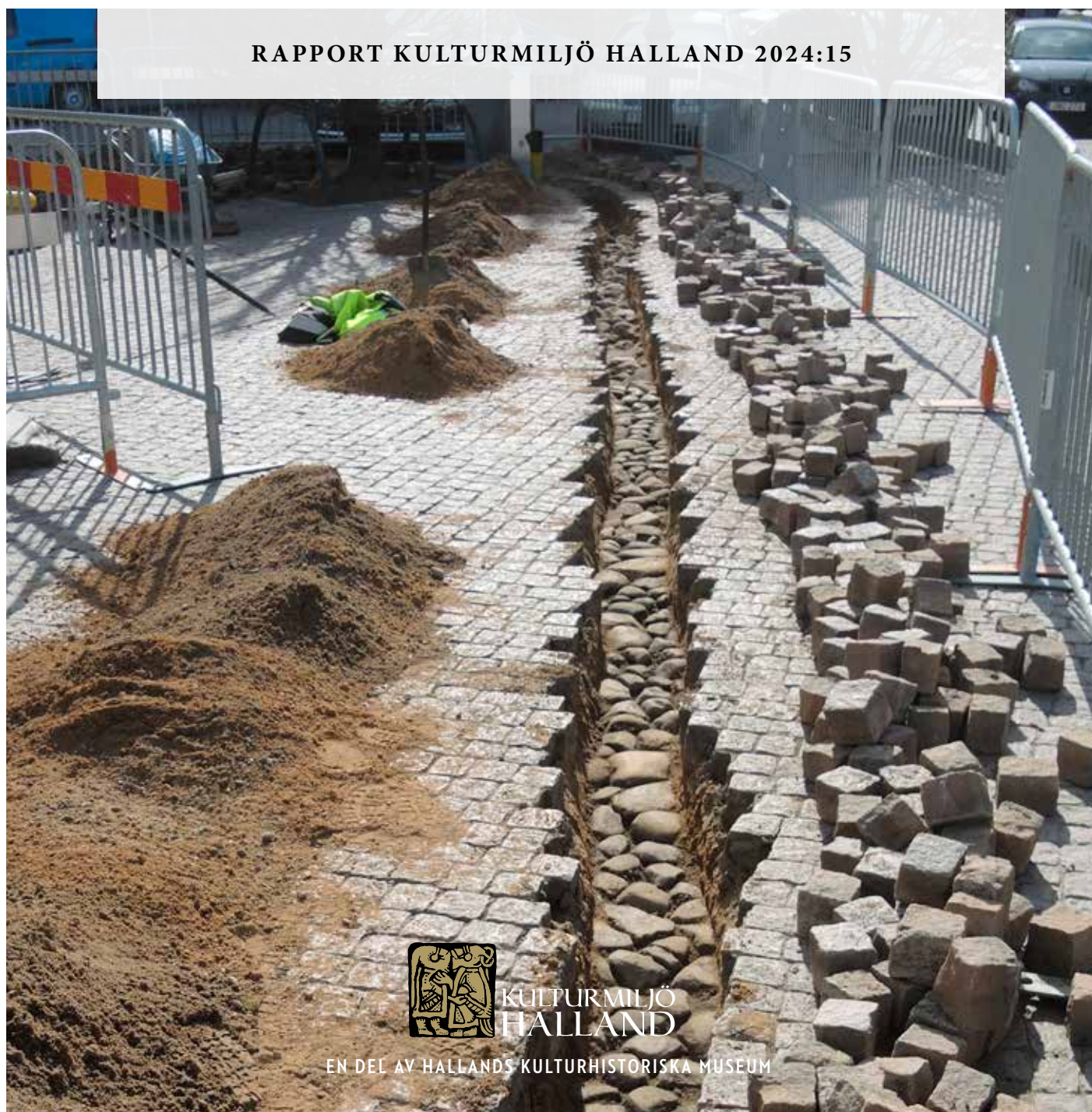
ANTI~~K~~VARISK KONTROLL 2021 OCH 2023

Jonas Carlsson

ÄLDRE SPÅR I VARBERGS TORG

Halland, Varbergs stad och kommun, Varbergs torg, Fornlämning L1996:4154

RAPPORT KULTURMILJÖ HALLAND 2024:15

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2024

Antikvarisk kontroll 2021 och 2023

Bild framsida: Översikt mot syd av schakt 3 på torgets södra sida.

Foto: Jonas Carlsson. (Fotonr. 2024-6-01).

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet

Ärende nr ms2006/02316.

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3
BAKGRUND	3
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ	3
SYFTE OCH METOD	7
RESULTAT	7
Schakt 1	7
Schakt 2	7
Schakt 3	8
Schakt 4	12
TOLKNING	13
REFERENSER	14
TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	14
 BILAGOR	 15
Bilaga 1 Fotolista	
Bilaga 2 Kontextlista	
 Rapporter Kulturmiljö Halland 2023 och 2024	 20

Figur 1. Läget för den antikvariska kontrollen markerat på Lantmäteriets fastighetskarta. Skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

I samband med att Varbergs kommun utförde arbete med nedläggning av elkablar och anslutningsboxar utfördes en antikvarisk kontroll med tillstånd att dokumentera och ta bort fornlämning. Arbetet bedrevs på Varbergs torg inom fornlämning L1996:4154, under spridda dagar under början av 2021 och 2023. Arbetet resulterade i att en kullerstenbeläggning från 1824 påträffades, följt av utfyllandslager samt ett fåtal möjliga bebyggelselämningar i form av stolphål. Undergrunden blev även synlig vilket gav indikationer på markberedning i samband med att staden anlades 1666.

BAKGRUND

I samband med att Varbergs kommun skulle installera elboxar samt kablar mellan dessa inom stadslager L1996:4154 utförde Kulturmiljö Halland (KMH) en Antikvarisk kontroll enligt länsstyrelsens beslut 431-6814-2019. Inför uppstart av arbetet uppdagades att elboxarna krävde mer djup än tänkt och därmed ökade sannolikheten avsevärt att störa kulturlager. Därför fattades tilläggsbeslut om tillstånd att dokumentera och ta bort fornlämning inom ramen för arbetet. Till följd av coronapandemin sköts arbetet på tiden, främst då leveranser inte kom fram, därtill ville Varbergs kommun ej störa torghandeln som bedrevs, vilket delvis arbetstiden fick anpassas efter. Arbetet utfördes under spridda dagar under första kvartalet 2021 och under januari och februari 2023.

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Undersökningsområdet var beläget inom Varbergs stad, och utgjordes av merparten av torget som ligger på ömse sidor om Torggatan. Närområdet utgörs av urban bebyggelse som huserar näringsverksamhet och bostäder. Flertalet av byggnaderna har äldre anor och ligger fortfarande i samma rutnätssystem nu som

när staden anlades under 1600-talet. Direkt norr om undersökningsytan ligger Varbergs kyrka och cirka 500 meter åt väst finns Varbergs fästning. Utanför stadskärnan breder glesare bebyggelse ut sig i ett kuiperat landskap typiskt för norra Halland.

Arbetet utfördes inom fornlämning L1996:4154. Denna utgörs av ett stadslager med datering från 1600-talet och framåt. Torget där arbetet var förlagt till har legat på samma plats sedan Varberg fick sin nuvarande placering 1666. Ursprungligen var torget mindre då en kyrkogård låg mellan Torggatan och Varbergs kyrka, denna togs dock bort 1824 efter bestämmelser mot gravar i stadsbebyggelse. Inom torgets södra del har fyra tomter funnits, och mot öst ska rådhuset ha stått. Efter en brand 1863 som ödelade stora delar av bebyggelsen söder om torget lämnades ytan öppen. Torget i sig skall ha varit grusat fram till 1824 då kullersten i enkelt mönster lades. Varberg har i övrigt en historia som kan följas tillbaka till tidig medeltid, där staden har i omgångar flyttats och bytt namn.

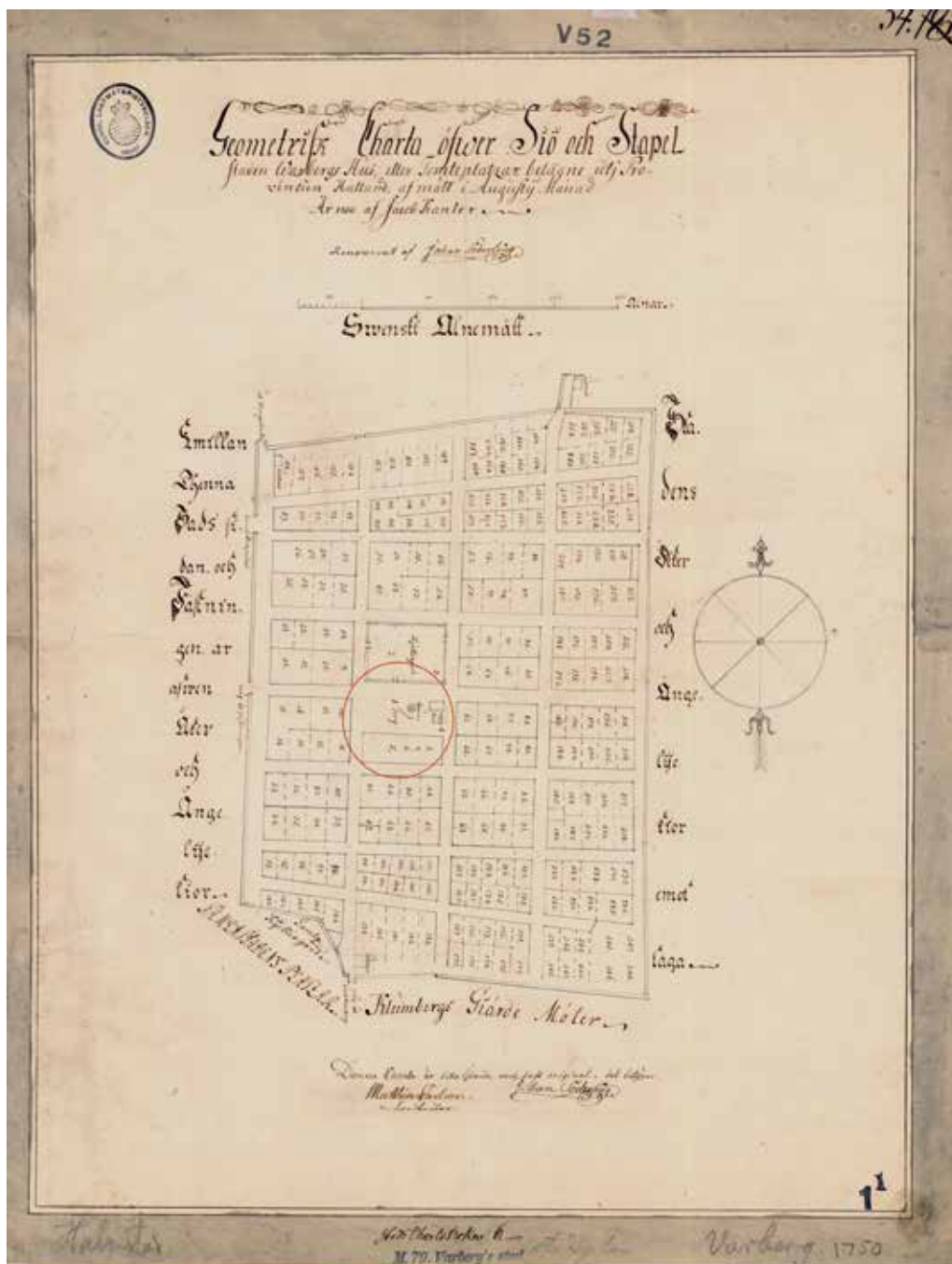
Den äldsta versionen av Varberg vi känner till kallades för Getakärr (L1996:4537) och var beläget cirka en kilometer norr om rådande torg i Varberg. Under 1500-talet kom staden att flyttas ytterligare tre kilo-

Figur 2. Karta i skala 1:10 000. Utdrag ur fastighetskartan.

Figur 3. Fornlämningar i närområdet. Skala 1:10 000

Figur 4. Karta över Varberg stad 1750. Aktuell yta markerad med röd cirkel. Geometrisk avmätning, Jakob Kanter. M79-1:1.

meter norröver och gå under namnet Ny Varberg (L1997:7267). På grund av oroligheter övergavs staden och 1611 byggdes Varberg på Platsarna (L1996:4085) i skuggan av Varbergs fästning (L1996:4394). Emellertid brann Varberg på Platsarna ned och 1666 anlades staden vid sitt nuvarande läge.

Under senaste åren har ett fåtal arkeologiska insatser utförts inom L1996:4154, bland annat en min-

dre schaktningsövervakning 2017 där olika faser av bebyggelse inom en tomt uppdagades (Öbrink & Rosén 2017), likaså påträffades byggnadslämningar i olika faser i Kv. Nålmakaren (Svensson 2017). Dessutom har en arkeologisk utredning steg 1 beträffande Varbergs gamla stadskärna utförts (Tegnhed 2016), i vilken en fördjupad redovisning av torget går att finna. Därtill har i närheten en stor schaktövervakning utförts i samband med bygget av Varbergstunneln då bland

annat spåren av en kritpipefabrik samt flertalet fartygslämningar påträffades (Schager i manus).

SYFTE OCH METOD

Arbetet med elboxarna utfördes inom fornlämning L1996:4154 vilket medförde att tidigmoderna lämningar kunde påverkas.

Schakten togs upp för hand med hjälp av spade och skärlev. De översta cirka 0,2 meterna bestod av recenta lager så som gatsten och bärlager, på vissa platser hade ledningar och gatuarbeten helt förstört eventuella lämningar. Efter diskussion med Varbergs kommun deltog arkeolog från KMH ej när dessa lager grävdes. Då lager som misstänktes vara från 1850 eller tidigare påträffades anlände arkeolog från KMH och övertog grävandet tills antingen inga arkeologiska lager fanns kvar eller att tillräckligt djup hade uppnåtts.

Då arkeologiska objekt påträffades undersöktes dessa med handredskap samt mättes in med NRTK-GPS. Mätdata bearbetades i dokumentationsprogrammet Intrasis 3.2 och i GIS programmet ArcGIS 10.8. Samtliga fynd som kunde tillföras en säker kontext togs tillvara. Inga prover insamlades då påträffade kontexter ej ansågs innehålla lämpligt material.

RESULTAT

Sammanlagt öppnades 190 meter schakt till en bredd av 0,2–1,1 meter med ett djup av 0,2–0,8 meter. I anslutning inom schakten expanderades 16 ytor till cirka 1 x 1 meter stora ytor med ett djup av 0,6 meter där elboxarna skulle placeras. Totalt uppgår undersökt yta till 125,5 kvadratmeter. Ett fåtal mycket fragmentariska kritpipor påträffades, dessa var dock odekoretrade och intetsägande bitar, likaså påträffades väldigt fragmenterade bitar yngre rödgods. Till följd av låg informationspotential gallrades dessa.

Stratigrafin förhöll sig relativt snarlik i samtliga schakt, dock grävdes ej djupare än 0,2 meter på ställen där enbart elkabel placerades, samt var vissa avsnitt helt bortgrävda till följd av recenta störningar. Lagerföljden inom schakten utgjordes av modern gatsten och bärlager, vid 0,15–0,2 meters djup framkom kullersten daterad till 1824, följt av bärlager bestående av brun sand. Under detta vid 0,25–0,3 meters djup kom ett utfyllnadslager bestående av lätt humös mörkbrun sand med inslag av sjösand, tegelkross, grus och små-

sten. Lagret var fyndtomt utöver fragment av keramik och kritpipor vilket bör datera det till 1700-talet. I det södra schaktet, direkt under beskrivet lager, framkom sju sannolika stolphål. Vid 0,5 meters djup framkom alven som bestod av ljusbrun sand. Till följd av att vissa skillnader mellan schakten finns diskuteras dessa mer ingående nedan.

Schakt 1

Schaktet är beläget i torgets norra del. Det mätte 18,5 x 0,2 meter. Inom schaktet skulle enbart elkabel nedläggas varpå det bara grävdes till 0,15 meters djup. De översta nivåerna utgjordes av gatsten och bärlager. Vid 0,15 meters djup framkom 1824 års kullersten, dessa mätte 0,1–0,2 meter i storlek och föreföll ligga i en jämn nivå med god passning mellan stenarna. Med tanke på schaktets ringa bredd var detaljer så som exempelvis borgmästarsten omöjliga att urskilja. Mitt i Torggatan grävdes en mindre grop för att anlägga ett fundament, i denna hade recenta aktiviteter stört ned till undergrund.

Schakt 2

Schaktet löpte parallellt med Torggatan. Det mätte 50 x 0,7 meter med sex expansionsytor varav fem var för elboxar och en för koppling mot befintlig el. Den del av schaktet som löpte närmast Torggatan var störd av recent aktivitet sannolikt kopplad till gatan och andra ledningar, lika så var expansionen för koppling till el störd, i dessa fall fanns inget under det moderna bärlagret. Undantaget var ett 20-tal stenar i schaktets västra del som troligtvis utgör störda kullerstenar. I de fem andra expansionsytorna framkom däremot arkeologiska kontexter. Samtliga uppvisade samma stratigrafi. Översta nivån utgjordes av recent gatsten och bärlager, vid 0,2 meters djup framkom 1824 års kullersten följt av bärlager till dito. Vid 0,3 meter fanns ett ljusbrunt sandlager med inslag av mörka humösa linser, fläckar av rostfärgad sand samt ytterst få kolprickar. Därtill påträffades ett fåtal fragment yngre rödgods samt kritpipefragment. Lagret utgör sannolikt ett utfyllnadslager. Vid 0,4–0,45 meters djup kom ett mörkbrun humöst sandlager, detta bör utgöra den äldre markytan, detta lager var cirka 0,05 meter tjockt och följdes av ljusbrun sand, denna utgör undergrunden. Schaktet grävdes till 0,6 meters djup.

Figur 5. Översikt av grävda ytor samt schaktnumrering. Skala 1:500.

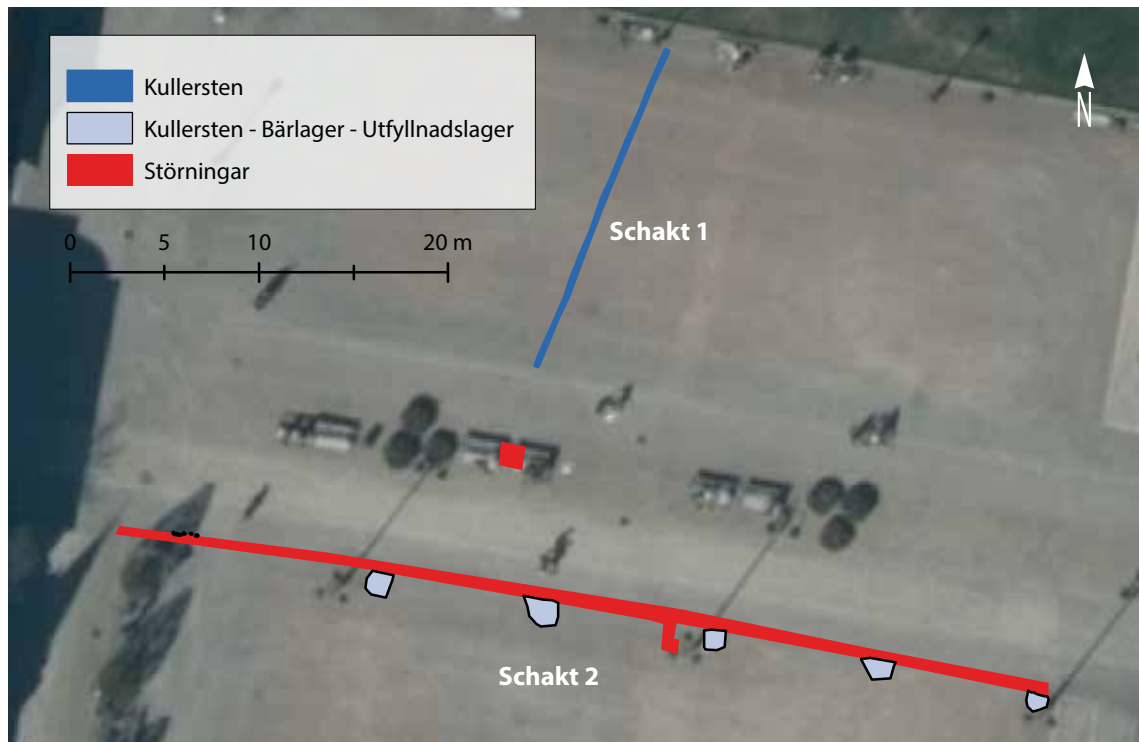
Schakt 3

Schaktet löpte över torgets södra delar, med ett par skarpa svängar för att nå kopplingspunkter, vidare söder ut mot anslutningspunkter mot Bäckgatan. Det uppgick till en sammanlagd längd av 85 meter med en bredd av 0,2 till 1,1 meter. Schaktbredden var cirka 0,7 meter i dess västra sida och cirka 0,3 meter

i dess östra/sydöstra, detta en följd av kabeltyperna som skulle läggas. Längs den västra sidan fick ett par brunnar kringgå, kring den ena av dessa påträffades en mängd stenar som troligtvis hamnat där i samband med byggnationen av brunnen. Inom samma sida gjordes fyra expansioner för elboxar. Stratigrafin var snarlik den i Schakt 2, med vissa skillnader.

Figur 6. Foto av profil från schakt 2. Måttstock 0,6 meter i bild. Foto mot syd. Foto: Jonas Carlsson. (Fotonr. 2024-6-02).

Figur 7. Översikt inom Schakt 1 och 2. Skala 1:400.

Figur 8. Profil i schakt 3's västra del, fördjupning efter A1771 i schaktets borte parti, mot väst.
Foto: Jonas Carlsson. (Fotonr: 2024-6-03).

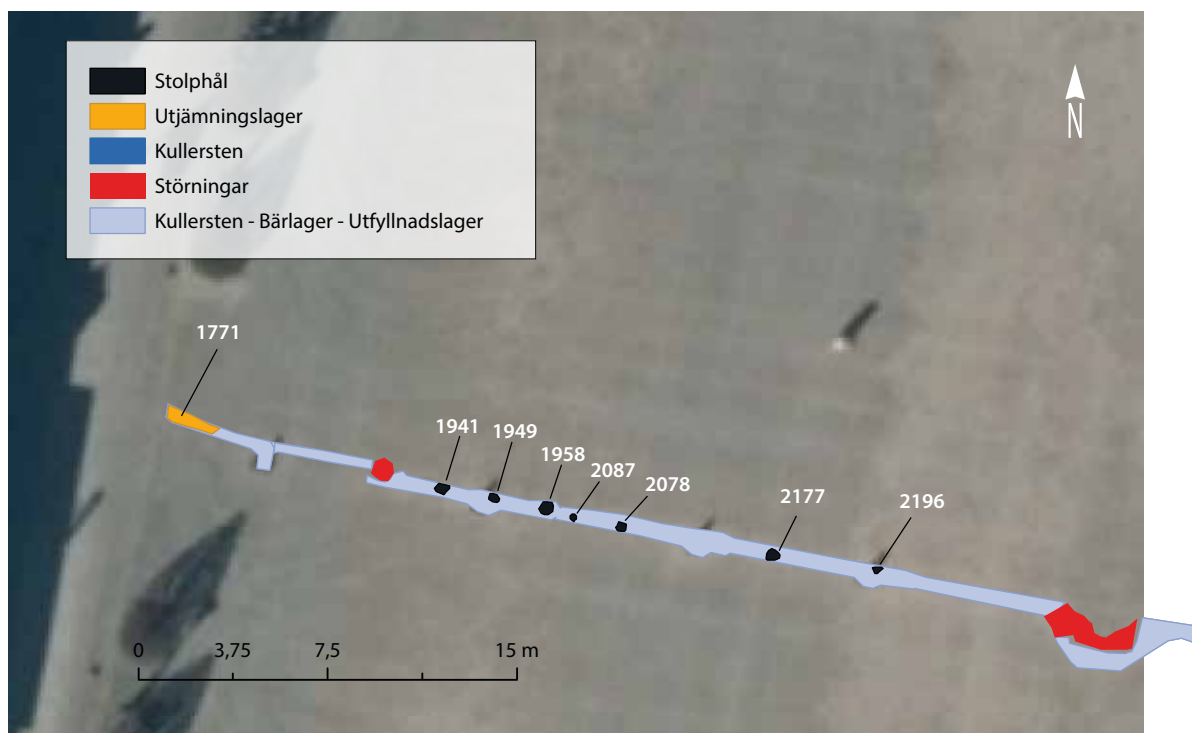
Figur 9. Stolphål 1949 framrensad mot schaktets profil, mot norr. Foto: Jonas Carlsson. (Fotonr. 2024-6-04).

Figur 10. Översikt inom Schakt 3 och 4. Skala 1:500.

Figur 11. Spridningen av möjlig borgmästarsten inom schakt 3. Skala 1:300.

Figur 12. Lager 1771 och stolphål inom schakt 3. Skala 1:300.

Översta utgjordes av recent gatsten och bärlager, vid 0,2 meters djup framkom 1824 års kullersten följt av bärlager till dito. Bitvis framträdde något större stenar i kullerstensbeläggningen som skulle kunna utgöra borgmästarstenar eller dylika markeringar. Vid 0,3 meter fanns ett brunt sandlager med inslag av mörkbruna/svarta humösa linser, fläckar av rostfärgad sand samt kolprickar samt ett fåtal små skärvor yngre rödgods. Lagret utgör sannolikt ett utfyllningslager. Vid 0,5 meters djup i schaktets västra kant kom ett brunt grusigt lager som vid 0,6 meter skiftade till ett svartgrått humöst sandlager med inslag av kolprickar och tegelkross, A1771, lagret fortsatte till 0,8 meters djup. Troligtvis utgör lagret ett utjämningslager, möjligtvis kan det kopplas till de byggnader som stod på torgets södra del. Lagret fanns enbart i schaktets mest västra del och var cirka 3 meter långt, där det gradvis tunnade ut och avtog. Detta följdes av undergrunden som bestod av en ljusbrun sand. Fortsättningsvis i schaktet kom undergrunden vid 0,45–0,5 meters djup, vilket innebär att ovannämnda lager utgör utfyllnad i en fördjupning. Centralt inom schaktets västra del framkom sju stolphål nedgrävda i undergrunden, dessa var ej synliga i överliggande utfyllnadslager. Stolphålen mätte 0,3–0,4 meter i diameter och hade ett djup av 0,15–0,25 meter. Deras fyllning utgjordes av brunsvart sand med inslag av träkol och tegelkross samt i

det mest östra stolphålet, flertalet stenar vilka utgjort skoning. Stolphålens fyllning samt läge i lagerföljden indikerar att dessa har ingått i en fas som föreligger ovanliggande utfyllnadslager. Schaktets östra/sydöstra halva uppvisade inga arkeologiska kontexter och partiet närmast Bäckgatan hade störts av konstruktionen av en större vattencistern.

Schakt 4

Schaktet löpte över torgets östra delar där marknivån stiger i en smärre plåtå. Det mätte 52 meter och hade en bredd av 0,4 till 0,8 meter. På tre ställen var schaktet stort, sannolikt i samband med konstruktionen av den fontän som låg direkt bredvid. Stratigrafin utgjordes av modern gatsten och bärlager till 0,45–0,5 meters djup varpå 1824 års kullersten framträdde. Det ökade djupet hos det moderna bärlagret är en effekt av den plåtå som byggts under senare tid. Kullerstenen rensades fram men grävdes ej bort då djupet var tillräckligt för arbetet med ledningar och elboxar. Kullerstenen föreföll bitvis något störd. Inga tecken på borgmästarsten eller dylika markeringar var synliga.

TOLKNING

Inom stora delar av schakten har den naturliga undergrunden påträffats i form av en ljusbrun finkornig sand. På ett fåtal ställen finns vad som tolkas vara delar av den ursprungliga markytan kvar, dock troligtvis ej i sin helhet då den enbart mäter cirka 0,05 meter i tjocklek och enbart kan återfinnas i schakt 2. Detta kan indikera att man i samband med stadens etablerande 1666 bedrev markutjämning. Sannolikt kan påträffade stolphål härledas till denna ursprungliga fas, dock utan att med säkerhet kunna säga från vilken nivå de grävdes. I samma nivå framträder utjämningslager A1771, som i sig inte säger särskilt mycket

utöver att man av någon anledning grävt sig ned en bit i undergrunden, varpå detta senare fyllts. Troligtvis utgör detta lämningar efter de byggnader som har stått på platsen innan. Mot rektifierad 1750 års karta stämmer kontexterna in mot där synliga avgränsningar (fig 13). Både detta lager och stolphål förefaller ha störts av nästa fas då utfyllandslagret blir synligt i så gott som samtliga schakt. Att stolphål verkar ha skurits i ytan yrkar för att man har jämnat ut dåvarande marknivå något innan man sedan lagt på utfyllandslagret (vilket kan förefalla paradoxalt mot definitionen som utfyllandslager, dock tolkas funktionen primärt vara utfyllnad). Huruvida detta lager ska kopplas till

Figur 13. Schakt och kontexter mot rektifierad 1750 års karta. Skala 1:700

1700-talet eller 1820-talet då kullerstenen anlades är oklart. Förekomsten av yngre rödgods och kritpipefragment talar för att lagret bör dateras till 1700-tal, dock är det oklart varifrån massorna är tagna, fullt möjligt är att sanden kommer från en yta där aktivitet bedrevs under 1700-talet, varpå avfall hamnat däri. I vilket fall är det känt från historiska källor att kullerstenen anlades 1824 och utgjorde markytan fram till 1900-talet då man lade gatsten över torget.

REFERENSER

- Svensson, Pia. 2017. *Boden vid Borgmästaregatan. Spår av 1700-talsgård i Varberg. Halland, Varbergs kommun, Varberg socken, Nålmakaren 10, fornlämning Varberg 62:1. Arkeologisk undersökning. Arkeologerna/SHMM. Rapport 2017:73.*
- Tegnethed, Stina. 2016. *Arkiv- och byråinventering inför planerad omgestaltning av Varbergs torg och Brunnsparken. Halland, Varbergs stad och kommun, Varberg 62:1. Arkeologisk utredning steg 1. Kulturmiljö Halland. Halmstad.*

Öbrink, Mattias & Rosén, Christina. 2017. *En stads gård vid Stora torget i Varberg. Arkeologisk förundersökning, Hallands län, Halland, Varbergs kommun, Varbergs socken, Kv. Rådhuset 20, Varberg 62:1. Arkeologerna, Rapport 2017:140.*

I manus

Schager, Elisabeth. Rapport över schaktningsövervakning inom L1996:4537.

Historiskt kartmaterial

Lantmäteristyrelsens arkiv 1750. Geometrisk avmätning. Jakob Kanter, Halland, Varbergs stad, M79-1:1.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslutsnummer:	431-6814-2019
Eget diarienummer:	2020-14
Uppdragsgivare:	Varbergs kommun
Utförandetid:	2021: 27-28/1, 8/2, 24/2, 3/3, 9/3, 17/3, 24/3, 31/3, 6-7/4. 2023: 11-12/1, 16/2, 18/2, 23/1, 25/1, 27/1, 1/2, 13/2, 15/2, 20-21/2, 23/2.
Personal:	Jonas Carlsson (Arkeolog)
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Läge:	Halland, Varbergs kommun, Varbergs stad, Torggatan, L1996:4154.
Undersökt:	125,5 m2
Dokumentation:	Schakt och kontexter mättes in med NRTK-GPS. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojektet Varberg202014AK. Digitala fotografier har fonummer 2024-6:(01-04).
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Prover:	Inga prover omhändertogs
Datering:	1700-1800 tal

BILAGOR

Bilaga 1 Fotolista

Fotonummer: 2024-6:1-4

Landskap Halland
Kommun Varberg
Fastighet Torggatan
Fornlämningsnummer L1996:4154

Antikvarisk kontroll 2021 och 2023

FOTOGRAF: JONAS CARLSSON

Foto NR	Motiv	Mot väderstreck
2024-6-01	Översikt av schakt 3 på torgets södra sida.	Syd
2024-6-02	Profil från schakt 2. Måttstock 0,6 meter i bild.	Syd
2024-6-03	Profil i schakt 3 västra del, fördjupning efter A1771 i schaktets bortre parti.	Väst
2024-6-04	Stolphål 1949 framrensad mot schaktets profil.	Nord

Bilaga 2 Kontextlista

Landskap Halland
 Kommun Varberg
 Fastighet Torggatan
 Fornlämningsnummer L1996:4154

Antikvarisk kontroll 2021 och 2023

ID	Namn	Klass	Beskrivning
233	Recent bärlager	Lager	
255	Kullersten 1820	Lager	Naturrundade stenar, 0,07–0,15m stora. Samtliga lagda med sin bredaste diameter på längden - aka maxa dess bruksyta. Inga avskiljande (borgmästarstenar?) synliga.
285	Utg	Utgår	
459	Kullersten 1820	Sten	Kullersten 1820.
491	Bärlager kullersten	Lager	Äldre sättsand.
506	Recent bärlager		Äldre utfyllnadslager/sättsand för modern gatsten. 0–0,15m djupt. Brun sand med inslag av grus, tegelkross och småsten.
513	Kullersten 1820	Sten	Kullersten. Störd mot Torggatan, vissa stenar på högkant samt ojämnt i plan. Inga synliga borgmästarstenar.
521	Bärlager kullersten	Lager	ca 0,05m tjockt
529	Äldre utfyllnad	lager	Sandlager. Spräckligt mörkbrunt till ljusbrunt med inslag av mörkröda fläckar (oxidsand) 0,05–0,1m dj.
536	Äldre utfyllnad	lager	Kompakt mörkbrun/rödaktig sand. 0,05–0,2m dj. Tjockare åt väst. Sandsilt med inslag av småsten, tegelkross enstaka glasbitar (yngre). Utfyllnad.
563	Schaktbotten/alv	Lager	
582	Recent bärlager	Lager	
593	Kullersten 1820	Sten	Kullersten.
604	Bärlager kullersten	Lager	
612	Äldre utfyllnad	lager	
628	Schaktbotten/alv	Lager	
717	Recent bärlager	Lager	
723	Kullersten 1820	Sten	
730	Bärlager kullersten	Lager	
736	Utfyllnadslager	Lager	
744	Utfyllnadslager	Lager	Samma som 736
751	Schaktbotten/alv	Lager	0,5–0,6m.
765	Utg	Utgår	
771	Recent bärlager	Lager	
777	Kullersten 1820	Sten	Kullersten 1820. Relativt ostörd. Vissa stenar på högkant/vass upp. Några av stenarna var kluvna.
784	Bärlager kullersten	Lager	
791	Utfyllnadslager	Lager	Utfyllnadslager. Ljus-mörkbrun spräcklig sand. Rikligt inslag av tegelkross. Fynd av två kritpipefragement.
797	Schaktbotten/alv	Lager	
900	Recent bärlager	Lager	
946	Kullersten 1820	Sten	
958	Äldre utfyllnad	lager	
981	Utg	Utgår	
999	Botten schakt/alv	Lager	

ID	Namn	Klass	Beskrivning
1108	Kullersten 1820	Sten	Kullersten 1820. Mycket välbevarad, även fast senare fontänfundament skar den mot S. I detta mer ostörda lager var kullerstenen tydlig att utläsa, flertalet stenar stod på högkant i en låsande funktion. Stenarna va 0,1–0,2m stora.
1117	Bärlager kullersten	Lager	
1125	Utfyllnadslager	Lager	Utfyllnadslager under sättsand. Ljusbrun-mörkbrun sand, spräcklig. Inslag av träkol, tegelkross samt småsten. Skärva av glasflaskbotten, gallrad i fält.
1134	Utg	Utgår	
1141	Utg	Utgår	
1146	Utg	Utgår	
1178	Kullersten 1820	Sten	Kullersten 1820. Ligger något stört. Mer så mot V+Ö
1186	Bärlager kullersten	Lager	Bärlager kullersten; ljusbrun sand med inslag av småsten, tegelkross. 0,05m.
1195	Utfyllnadslager	Lager	Utfyllnad under bärlager. Ljusbrun sand m inslag av småsten, tegelkross. 0,1m dj.
1208	Störning, vattenmagasin i bruk	Störning	Vattenmagasin. I bruk. H-balkar stödjer konstruktionen i sidorna. Topp av vattenmagasin. Under kullerstenen i Ö-kant äldre stålklädd kabel med okänd funktion och ålder. Tittade i närliggande brunn, magasinet förefaller mycket stort. Kom vid 0,4m djup. Tegel m mörkgrått bruk. Enbart del av sida synlig.
1238	Störning kabel	Störning	störningar för kablar.
1242	Störning, recent	Störning	yta med omrörda stenar, bl.a. gatsten. Trolig yngre störning.
1246	Kullersten 1820	Sten	Mätning klippt för störningar. Generellt god form. Något stört mot S.
1277	Borgmästarsten	Sten	Sannolik linje borgmästarsten. V-Ö rikt. 0,3m stora, redigt fastkilade och satt djupt.
1288	Bärlager kullersten	Lager	Bärlager kullersten. Ljussand med inslag av småsten och tegelkross. Under störning 1242 var lagret ej annorlunda. Troligen är störningen en fyllning/igensatt inför gatstensläggning.
1315	Utfyllningslager	Lager	Utfyllnadslager. Ljus-mörkbrun sand. Inslag av småsten, tegelkross.
1353	Botten schakt/alv	Lager	
1708	Recent bärlager	Lager	
1716	Kullersten 1820	Sten	
1735	Bärlager kullersten	Lager	
1750	Utfyllnadslager	Lager	äldre utfyllnad. Ljusbrun sand med inslag av tegelkross och småsten.
1771	Utgjämning av raser	Lager	svartbrun sand m inslag av sten, tegelkross, kalk, kolprickar. Kilformad profil. 0m i Ö, ökar gradvis till 0,23m i V. Klippas av recent nedgrävning. 0,6–0,8m dj.
1822	Störning, brunn	Störning	
1830	Botten schakt/alv	Lager	Botten av schakt.
1863	Recent bärlager	Lager	
1877	Kullersten 1820	Sten	
1898	Utg	Utgår	
1911	Utfyllnadslager	Lager	
1929	Utfyllnadslager	Lager	se 1750
1941	Stolphål	Stolphål	Skålform. 0,18 m dj. fyllning av mörkbrun sand och tegelkross. Två stenar ca 0,2m stora - skoning?
1949	Stolphål	Stolphål	Skålform. 0,13 m dj. fyllning av mörkbrun sand och tegelkross.
1958	Stolphål	Stolphål	Skålform. 0,15 m dj. fyllning av mörkbrun sand och tegelkross.
1968	Botten schakt/alv	Lager	Ljus sand. Alven. Kom vid 0,5m dj, os grävd till 0,6m
1992	Recent bärlager	Lager	
2006	Kullersten 1820	Sten	
2022	Borgmästarsten	Sten	0,2–0,3 m stora stenar i rad.
2050	Utfyllnadslager	Lager	
2061	Botten schakt/alv	Lager	
2078	Stolphål	Stolphål	Skålform. 4 stenar ca 0,2 m stora, skoning. Fyllning sand och tegelkross.

ID	Namn	Klass	Beskrivning
2087	Stolphål	Stolphål	Raka sidor, rund botten. 1 sten i fyllningen, 0,25m stor. fyllning fin ljus sand samt rikligt med tegelkross
2096	Botten schakt/alv	Lager	
2122	Recent bärlager	Lager	
2128	Utg	Utgår	
2139	Kullersten 1820	Sten	
2152	Bärlager kullersten	Lager	
2163	Utfyllnadslager	Lager	
2177	Stolphål	Stolphål	Skålform. 4 stenar, ca 0,15m stora. Brun humös sand, inslag av tegelkross.
2187	Utg	Utgår	
2196	Stolphål	Stolphål	Skålform. delvis utanför schakt. 2 stenar, ca 0,15m stora. Fyllning av brun sand, inslag av tegelkross.
2203	Schaktbotten/alv	Lager	Alv i botten, kom vid ca 0,5m dj.
2219	Recent bärlager	Lager	
2223	Kullersten 1820	Sten	
2227	Bärlager kullersten	Lager	
2233	Utfyllnadslager	Lager	brun humös sand varvad med ljus fin sand. mindre inslag av tegelkross, kritpipsbitar.
2245	Botten schakt/alv	Lager	0,6m dj. ljusbrun/grå sand. Alv.
2290	Recent bärlager	Lager	
2310	Kullersten 1820	Sten	
2331	Utg	Utgår	
2340	Bärlager kullersten	Lager	
2358	Utfyllnadslager	Lager	
2377	Stensamling, utkast brunn	Sten	Stenar, 6 st. 0,2–0,9m stora. vissa rundade, vissa kantiga. Fr brunnbygge
2435	Schaktbotten/alv	Lager	0,6m dj
2464	Recent bärlager	Lager	
2470	Kullersten 1820	Sten	
2480	Borgmästarsten	Sten	2 stenar synliga, 0,2x0,15m stora. V-Ö riktning.
2497	Borgmästarsten	Sten	2 stenar synliga, 0,2x0,15m stora. V-Ö riktning.
2512	Bärlager kullersten	Lager	
2518	Utfyllnadslager	Lager	Brun sand varvad med ljusbrun sand. Inslag av småsten, tegelkross. fr 0,3–0,5m djup.
2554	Botten schakt/alv	Lager	grävd till 0,5m dj.
2700	Kullersten 1820	Sten	
2707	Kullersten 1820	Sten	
2714	Kullersten 1820	Sten	
2719	Störning, va brunn.	Störning	
2731	Störning, fundament trappa	Störning	
2738	Bärlager kullersten	Lager	0,2–0,3m dj.
2746	Utfyllnadslager	Lager	
2756	Botten schakt/alv	Lager	
2773	Utg	Utgår	
2815	Utg	Utgår	
2854	Utg	Utgår	
2858	Kullersten 1820	Sten	påträffades i schaktets botten, 0,5m dj. Enbart ytan togs fram.
2862	Störning kabel	Störning	

RAPPORTER KULTURMILJÖ HALLAND 2023 OCH 2024

- 2023:94 Wallens slott, Stödmurar och terrasser i nordöstra vallgraven. Antikvarisk medverkan.
- 2023:95 Kungsäters kyrkogård, kulturhistorisk dokumentation och bevarandeplan, uppdatering
- 2023:96 Grimmareds kyrkogård, kulturhistorisk dokumentation och bevarandeplan, uppdatering
- 2023:97 Torvblocksrester invid Rotundan, Hallands län, Halmstad kommun och stad, Norre Katts park, RAÄ 33:1/L1997:4018 & RAÄ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022
- 2023:98 Arkeologisk förundersökning väst om Nissan, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7205, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:99 Arkeologisk förundersökning av L2022:7203, Halland, Övraby socken, Fotstad 21:1, L2022:7203, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:100 Stora Torg, Halmstad, kulturhistorisk och arkeologisk förstudie
- 2023:101 Arkeologisk utredning med av fynd av stenålder inom fastighet Tröinge 6:75, Halland, Vinbergs socken, Tröinge 6:75, Arkeologisk utredning 2023
- 2023:102 Veinge kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.
- 2023:103 Ränneslövs kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.
- 2023:104 Ysby kyrka, Tjärning av kyrktaken. Antikvarisk medverkan.
- 2023:105 Hasslövs kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.
- 2023:106 Kokgrop och härdar från bronsåldern, Halland, Enslöv socken, Arlösa 1:1, L2022:7208, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:107 Gällinge kyrka, mögelsanering och konserveringsåtgärder, antikvarisk medverkan
- 2023:108 Två fornlämningar med kokgropar från bronsåldern, Enslöv s:n, Arlösa 1:1. L2022:7206 och L2022:7207, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:109 Bårhuset på Hasslövs kyrkogård, omtäckning av taket. Antikvarisk medverkan.
- 2023:110 Arkeologisk förundersökning vid väg 636, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7200
- 2023:111 Kokgropar i Övraby socken, Halland, Övraby socken, Fotstad 21:1. L2022:7202, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:112 Stationsstaden, Halmstad. Kulturmiljöutredning 2023
- 2023:113 Arkeologisk utredning Intill kristinehedsgymnasiet, Halmstad kommun, Snöstorp socken, Vallås 1:1, Arkeologisk utredning 2023
- 2023:114 Arkeologisk förundersökning av härdområde från bronsåldern, Halland, Övraby socken, Fotstad 15:1, L2022:7197, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:115 Ledningsdragning mellan Gullbranna och Tönnersa strandby, Halmstad kommun, Eldsberga socken, Tönnersa 2:6 m.fl. Arkeologisk utredning 2023.
- 2023:116 Från stenålder till vikingatid i Ysby, Hallands län, Laholms kommun, Ysby socken, Hov 3:5, Fornlämning L1996:457, Arkeologisk förundersökning 2022
- 2023:117 Rum för inventarier, Snöstorps församling, Antikvarisk förstudie
- 2023:118 Fossila åkerlämningar från bronsålder och förromersk järnålder, Halland, Laholms kommun, Ränneslövs socken, Ålstorp 1:14, Fornlämning L1996:11 och L1997:9460, Ark. undersökning 2021
- 2023:119 Veinge kyrka, renovering av tornvisare, antikvarisk medverkan.
- 2023:120 Kvarnadalen i Sällstorp, åtgärder på kvarn 11 och 12, antikvarisk medverkan
- 2023:121 Onsala kyrka, åtgärdsbeskrivning av torn och spåntak
- 2023:122 Falkenbergs rådhus, konvertering till fjärrvärme. Antikvarisk medverkan 2023.
- 2023:123 Staffens hembygdsgård, omläggning av halmtak, antikvarisk medverkan
- 2023:124 Allarp 2:536 & 2:537, Laholms kommun, Skummeslövs socken, Allarp 2:536 och 2:537, Arkeologisk utredning 2023
- 2023:125 Boplatsslämningar från äldre järnålder, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7198 och L2022:7199, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:126 Bollaltebygget, omtäckning av halmtak på södra länan, Antikvarisk medverkan
- 2023:127 Lindhovs kungsgård, Lindhov 1:1, åtgärder på bryggshuset, antikvarisk medverkan
- 2023:128 Vindbryggan 3, Konsekvensbedömning av detaljplaneförslag
- 2023:129 Askome kyrka, exteriör, antikvarisk medverkan
- 2023:130 Gällareds kyrka, exteriör, antikvarisk medverkan
- 2023:131 Villa Wäring, Kronofogden 5, kulturmiljöutredning
- 2023:132 Tio trädgropar på Stafsinge gamla kyrkogård, Falkenbergs kommun, Stafsinge 5:1, L1997:5413, L1997:5414, Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2023
- 2023:133 Trönninge 11:116, Halland, Halmstads kommun, Trönninge socken, Trönninge 11:116, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:134 En förromersk boplatst öster om Vinån, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 2:5, L2023:844, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2023:135 Nissaströms kyrka, utvändig renovering. Antikvarisk medverkan
- 2023:136 Arkeologisk utredning 2023 vid Berte Qvarn Halland, Slöinge socken, Berte 1:1 och 3:1, Toarp 1:2 och 1:7
- 2023:137 Breareds kyrka, Vattenburet värmesystem med bergvärme. Antikvarisk medverkan
- 2024:1 Boplatsslämning vid Vinbergs hed, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Vinberg 2:100, L2023:839, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:2 Grophusen vid Jordbronacke, Halland, Falkenbergs kommun, Alfshögs socken, Åttarp 1:8, L2023:847, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:3 Slöinge kyrka, ny tillgänglighetsramp, antikvarisk medverkan
- 2024:4 Krögaren 17, Varberg, antikvarisk förundersökning inför ändring av ekonomibyggnad
- 2024:5 Sörsedammen, Adjunkten 6 och Lektorn 8, antikvariskt utlåtande inför omdaning
- 2024:6 Det romerska grophuset i Vinbergs kyrkby, Halland, Falkenbergs kn, Vinbergs socken, Vinberg 2:81 L2023:840, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:7 Gravar och boplatsslämningar i Alfshög, Halland, Falkenbergs kommun, Alfshögs socken, Käreberg 4:27, L2023:848, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:8 Boplatsslämningar från mellersta bronsålder och förromersk järnålder öster om Vinån, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 7:1, L2023:843, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:9 Falkenbergs stadshus. fasadåtgärder.
- 2024:10 Torpa kyrka, antikvarisk medverkan vid byte av högtalare och ljudsystem,
- 2024:11 Vikingatida gravfält och förromerska boplatsslämningar vid Vinbergs kyrkby, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs sn, Vinberg 2:81, L2023:841, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:12 Miniaturkärlet i långhuset vid Åsarna Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Tålgarp 5:2, L2023:846, Arkeologisk förundersökning 2023
- 2024:13 Kritippan vid Rian Hallands län, Falkenbergs kommun och stad, L1997:2181/RAÄ Falkenberg 16:1, Arkeologisk schaktningsövervakning 2023
- 2024:14 Trädplantering på Österskans, Hallands län, Halmstad stad, Österskans 1 och Halmstad 6:31, Fornlämning RAÄ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023
- 2024:15 Äldre spår i Varbergs torg, Halland, Varbergs stad och kommun, Varbergs torg, Fornlämning L1996:4154, Antikvarisk kontroll 2021 och 2023
- 2024:16 Arkeologisk utredning av Trönningenäs 5:29, Halland, Lindberg socken, Varberg kommun, Trönningenäs 5:29, Arkeologisk utredning 2023

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM